

Κ. Μαλέα

Τὸ σκιάφως τῆς ζωῆς

Ἡ ΤΕΧΝΗ

ΔΙΑΛΕΞΙΣ PAUL SWAN*

Κυρίες καὶ Κύριοι,

ΠΟ ὅλα τὰ πράγματα τοῦ κόσμου, τὰ ὁποῖα ἐξετάσθησαν ἀφ' ὅτου χρονολογεῖται ἡ ἐκπαίδευσις τοῦ ἀνθρώπου, τὸ ζήτημα τῆς Τέχνης εἶναι τὸ περισσότερον ἐνδιαφέρον. Ἡ πολιτικὴ μὲ ὅλας τῆς τὰς διαμάχας, ἡ διπλωματία μὲ τὰς μηχανορραφίας τῆς, ἡ μόδα μὲ τὰς αὐθαιρεσίας

τῆς, καὶ αἱ ἐμπορικαὶ συναλλαγαὶ εὐρίσκονται ἐν σχέσει πρὸς τὴν Τέχνην εἰς πολὺ κατώτερον ἐπίπεδον.

Ἐν τούτοις ὅλα αὐτὰ εἶναι ἀπὸ μίαν ἔκφρασις τῆς Τέχνης. Λέγοντες δὲ τέχνην, ἐννοοῦμεν τὴν καλλιεργημένην δύναμιν τῆς ἐκφράσεως. Ἡ ἀπλή ἔκφρασις δίχως τὴν καλλιέργειαν εἶναι ἀγριότης, καὶ ἀγριότης εἶναι τὸ νὰ ζῆ κανεῖς ἐξ ἐνστίκτου μόνον διὰ μίαν κτηνώδη ἐκδήλωσιν τῆς ζωῆς.

Ἡ πρώτη Τέχνη τοῦ κόσμου ἦτο ἐκεῖνη ποῦ ἐφρόντιζε νὰ δίδῃ εἰς τοὺς ἀνθρώπους τὴν ἀνάτασιν καὶ ἡ ὁποία περιελάμβανε τὴν Τέχνην τοῦ προμηθεύεσθαι τροφήν, τοῦ θερμαίνεσθαι καὶ τοῦ ὑπερασπίζεσθαι κατὰ τῶν ἐχθρῶν.

Μετὰ ταῦτα ἀνεπτύχθη ἡ τέχνη τοῦ ἐπικοινωνεῖν— ἡ γλώσσα— ἡ ὁποία ἔφερε τὴν συναλλαγὴν ποῦ ὁ ἄνθρωπος ἐξ ἐνστίκτου ἠθέλησε νὰ συνάψῃ ὑπὲρ ἑαυτοῦ. Κατόπιν ἦλθαν τὰ ἱερογλυφικά καὶ τὰ διάφορα σχήματα καὶ ἀνθρώπινα πρόσωπα, τὰ ὁποῖα μᾶς ἔκαμιν νὰ μαντεύωμεν κάποιαν κίνησιν, ἡ κίνησις ἐχειρίασθη

κάποιαν φαντασίαν καὶ ἡ φαντασία μᾶς ἔφερε εἰς τὸν ρωμαντισμὸν, ὁ δε ρωμαντισμὸς ἐξακολουθεῖ νὰ μᾶς φέρει εἰς τὴν τελείαν ἔκφρασιν τοῦ ἑαυτοῦ μας.

Παραβάλλατε τὸν πρωτογενῆ ἄνθρωπον τοῦ ὁποίου ἡ ἔκφρασις ὅλων του τῶν σκέψεων ἐγκεῖται εἰς τὸ πλέξιμον ἐνὸς καλάθιου, μὲ τὸν καλλιεργημένον ἄνθρωπον ὁ ὁποῖος ἐκφράζεται δι' ἐνὸς ποιήματος ἢ δι' ἐνὸς ἀγάλματος. Καὶ οἱ δύο μεταχειρίζονται κάποιαν τέχνην. Ἡ μόνη διαφορὰ εὐρίσκεται εἰς τὸ σημεῖον τῆς ἀναπτύξεως τῶν διανοητικῶν τῶν δυνάμεων. Ἀφ' ἐτέρου ἑνας πρωτογενῆς ἄνθρωπος πηγαίνει εἰς τὸν πόλεμον μὲ μίαν κακοκατωμένην λόγχην καὶ ἕνα δερμάτινον θώρακα. Κρύπτεται, σὰν νὰ ἦτο σαρκοφάγον ζῶον, πίσω ἀπὸ θάμνους καὶ τὰ τοιαῦτα, ἐνῶ ὁ νωότερος πολέμιστῆς ἔχει καλλιεργήσει ὅλας τὰς στρατηγικὰς κινήσεις καὶ τὰ ὅπλα του εἶναι λεπτὰ καὶ ὀριζόμενα.

Καὶ πάλιν ἡ διαφορὰ εὐρίσκεται εἰς τὸ σημεῖον τῆς ἀναπτύξεως τῶν διανοητικῶν δυνάμεων τῶν.

Ὁ πρωτογενῆς ἄνθρωπος παίζει ἐπάνω εἰς μίαν λύραν, κατωμένην ἀπὸ δύο κέρατα ζώου, τρεῖς μελαγχολικοὺς τόνους διὰ νὰ συγκινήσῃ τὴν καρδιά του, ἐνῶ ἡ ἀνάπτυξις τῆς ἐκφράσεως ἔδωκεν εἰς τὸν σημερινὸν ἄνθρωπον πολλὰ ὄργανα καὶ πολλοὺς τόνους διὰ τῶν ὁποίων διατρέχει τὴν κλίμακα ὅλων τῶν ἀνθρωπίνων συγκινήσεων εἰς λεπτὰς ἀρμονίας καὶ μελωδίας γλυκειάς.

Καὶ εἶναι βεβαίως, μεταξὺ τῶν ὄσων ἀνεφέραμεν, τὸσον μεγάλη ἡ ἀντίθεσις!

Ὡστε δυνάμεθα νὰ θεωρήσωμεν ὡς γεγονός ὅτι ὅ,τι εἴμεθα σήμερον εἶναι τὸ ἀποτέλεσμα προσπαθειῶν ἑτῶν ὄλων καὶ ἐνὸς ἀνεξαντλήτου πόνου νὰ ἐκφράσωμεν τὸν ἐσωτερικὸν ἑαυτὸν μας.

Ὅλη ἡ Τέχνη λοιπὸν εἶναι ἡ ἀναπαράστασις τῆς ψυχῆς μας εἰς μορφήν αἰσθητῆν, εἰς τρόπον ὥστε νὰ δύνανται καὶ οἱ ἄλλοι νὰ τὴν ἴδου.

*) Ἐγένετο Ἀγγλιστὶ ἐν τῇ «Αἰθούσῃ τῶν Συντακτικῶν». Ἡ μετάφρασις ἐγένετο ὑπὸ τοῦ κ. Μ. Μαγνήκη.